

FØROYA BANKI**FØROYA BANKA TÍÐINDI**

Kelda: WWW.Foroyabanki.fo - skrivað 14. des. 1999

VIRÐISBRÆVAMARKNAÐURIN**Smávægis kursbroytingar seinastu vikuna**

Á lánsbrævaðinum hava verið smávægis kurshækkingar seinastu vikuna, men er marknaðurin fallin eitt vet aftur í gjár og í dag. Marknaðurin er tó merktur av lítlum virkseimi upp undir árskiptið.

Marknaðurin í morgun hevur verið nógv ávirkaður av evruni, sum hevur mist virðið í mun til amerikanska dollaran. Týski, og harvið eisini danski marknaðurin, fall av hesi orsök tó so, at danski marknaðurin hevur klárað seg betri enn týski.

Vit hava fingið fleiri lyklatøl, bæði fyri Evropa og USA í seinastu viku. Í báðum heimspørtum vísa töluni á vøkstur, tó mest í USA, uttan at benda á øktan inflatiónsvanda. Marknaðurin

bíðar tí í spenningi, hvussu vøxturin fer at háttast, og í dag fáa vit tøl fyri prísir á vanligum húsarhaldsvør- um í USA, sum vilja geva okkum eina ábending um inflatiónin er við at taka dik á seg, og soleiðis um vit skulu hava hækkandi rentur.

Hækkandi oljuprísir seinastu tíðina hevur stóra ávirkan á bæði tað privata húsarhaldið eins og framleiðslu, men av tí at hesin kann broytast tít og knapt, verður hesin ikki tikin við, tá ið hugt verður at kjarninflatiónini.

Vanliga áskoðanin er, at tær leiðandi renturnar, bæði í Evropa og USA, verða í fyrsta lagi hækkadar í øðrum ársfjórðingi 2000, men gongdin í lyklatølunum næstu tíðina er altavgerandi fyri, nær rentuhækkingin verður.

Annars er marknaðurin byrjaður at ávirka av sokallaða ár 2000 - trupulleikanum. Felagið fyri Market Makers í Danmark, sum eru teir sum stilla prísir á marknaðinum, avgjördu í gjár, at teir bert vilja stilla prísir í heilt fáum pappírur frá 22. desember fram til einaferð fyrst í januar. Vit kunnu tí rokna við, at virkseimið fer heilt úr marknaðinum í næstu viku.

Gongdin hesa seinastu vikuna hevur havt við sær, at 10-ára danska statslánsbrævið - 6% st. lán 2009 - kl. 12 í dag kostaði 104,75 móti 104,51 fyri viku síðan. 2-ára statslánsbrævið - 4% Steg 2001 - kostaði 99,73 móti 99,75 fyri viku síðan. Tað føroyska lánsbrævið - 4,125% FRL 2000 - kostaði 99,75, sum svarar til eina effektiva rentu á 4,39%.

GJALDOYRAMARKNAÐURIN**Enska pundið methøgt**

Enska pundið setti fyrr í dag nýtt met mótevís evruni. Nýggja metið varð sett, eftir at nýggjastu töluni úr Englandi vísu, at inflatiónin var undir hámarkinum hjá Bank of England, sum er 2,5 %. Samstundis hevur vøxturin ikki verið hægri enn tað sama seinastu 3 árin, og tí eru útlit fyri, at enska rentan hækkar komandi ár. Enska

pundið er síðani 4. januar í ár hækkað 14 % mótevís donsku krónuni. Enska pundið kundi í dag á middegi keypast fyri 1198,21 móti 1178,08 fyri viku síðani.

Japanski yennurin

Tankanfrágreiðingin hjá Japanska Tjódbankanum, sum viðger framtíðarvø- inirnar hjá størri japansku

framleiðarunum, var almannakunngjørd í gjár. Frágreiðingin vísti, at framtíðarvøinirnar eru bjartari, men tó ikki heilt so bjartar, sum marknaðurin hevði vónað. Serliga er tað heimamarknaðurin, sum ikki veksur eins skjótt, og ynskiligt hevði verið. Japanski yennurin kundi í gjár á middegi keypast fyri 7,1614 móti 7,0280 fyri viku síðani.

Gera tað ósjónliga sjónligt

Fyri viku síðani gav rúsdrekka- og narkotikaráðið út bók um rúsdrekkamisnýtslu, trupulleikar av hesum og hjálp í samband við trupulleikarnar

JÁKUP MØRK

Fríggjadagin í farnu viku varð bókini »Tann ósjónligi filurin« givin út. Tað er rúsdrekka- og narkotikaráðið, sum stendur fyri útgávu, og snýr bókini seg um teir trupulleikar, sum standast av ovurnýtslu av rúsdrekka.

Tó so, bókini er ikki bara ein peikifingur, sum sigur frá, hvørji tekini kunnu vera, tá ein starvsfelagið, familjulimur ella onkur triði hevur rúsdrekkatrupulleikar.

Í stóran mun verður eisini greitt frá, hvørji møguleikarnir eru, til tess at hjálpa misnýtarunum, soleiðis at hesin kann fáa hjálp til at koma burtur úr truplu støðu.

Løgfrøðingur

Tað er danin, Jørgen F. Nissen, ið hevur skrivað bókina. Jørgen er lögfrøðingur, og seinastu mongu árin hevur hann fingist við ráðgeving í samband við rúsdrekkamisnýtslu. Ráðgeving hansara fevnir um bæði húski og arbeidsplass, og hevur hann eisini í samband við starv sít givið út fleiri bókur, harav »Tann ósjónligi filurin« er hin fyrsta.

Bóking greiðir á bersøgnan hátt frá, hvussu álvarsligir rúsdrekkatrupulleikarnir kunnu verða, eins og hon

greiðir frá gongdini, tá ein persónur verður bundin at rúsdrekka.

Sera beinrakin

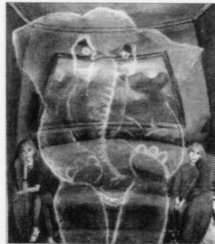
Tað at málburðurin í bókini er somikið bersøgn, ger eisini sít til, at bókini gerst sera beinrakin. Lítið og einki uttanumtós, soleiðis at í hvørjum parti verður farið beinleiðis til kjarnuna í málinum.

Lesarin situr tí ongandi við teirri fatan, at talan er um eina skaldsøgu av einhvørjum slag, soleiðis sum ofta er, tá farið verður ov nógv uttan um evnið.

Hetta ger eisini, at bókini er eitt sera hent amboð hjá teimum, sum hava trupulleikan nær at sær. Partarnir eru stuttir og greiðir, og er tí sera lætt at finna runt í bókini, um so er, at lesarin skal leita aftur á eitt ávíst petti í bókini.

Eisini skal tyðarin, Jústinus L. Eidesgaard, hava rós fyri, at bókini er tydd á slíkan hátt, at hon er sera lætt skiljandi hjá lesaranum.

Samantíð ein bók, sum er sera hjá øllum teimum, sum á einhvønn hátt hava rúsdrekkatrupulleikar nær at kroppinum í gerandisdegnum, eins og hetta er ein góð bók hjá teimum, sum bert vilja ognast meira vitan um evnið.

Vert at nýta pening til

Pál Weihe, formaður í Rúsdrekka- narkotikaráðnum (R&N) sigur, at R&N hevur til uppgávu at upplýsa og geva út hent tilfar um misnýtslu av ymsum slag.

Eftir teirra fatan, er her talan um eina henta, sum á ein beinraknan og lætt skiljandi hátt viðger teir trupulleikar, sum ofta standast av rúsdrekkamisnýtslu, eins og hon eisini viðger spurningin um ymsar viðgerðarhættir.

Pál Weihe leggur afturat, at henda bók ikki skal skiljast soleiðis, at R&N hevur eina ávísu ideologiska áskoðan á rúsdrekkatrupulleikar, t.d. um hvørji viðgerðarhættir høvundurin nevnr í bókini. Bókini er stutt sagt givin út, tí R&N metti, at hetta var nakað, sum var vert at nýta pening til.

Bókin kostar 150 kr., og er at fáa í bókabúðum kring landið.

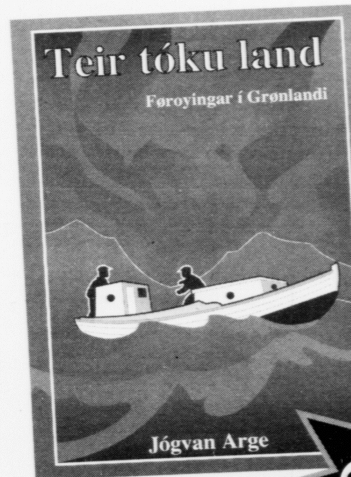

Teir tóku land

- føroyingar í Grønlandi

Jógvan Arge hevur givið út enn eina bók í roðini Teir tóku land. Hendan bókini viðger fimtiárin og umrøður tey nógv viðkaðu útróðrarrættindini, sum føroyingar fingi í Grønlandi í 1959.

Føroyingar vóru í 1959 tvungnir at finna sær nýggjar inntøkmøguleikar. Tað eydnaðist væl, millum annað tí at tann danski vinnulivspolitikkurin í Grønlandi var kollsigldur, og onkur skuldi avreiða til tey tómu flakavirkini hjá Grønlandshandlinum.

Bókin sigur eisini frá útróðrarmonnunum og fiskimonnum í Føroyingahavnini og Ravnsoynni, føroyskum landsnámsmonnum í Suðurgønlandi og bátaskipum á sjálvum Kappanum.

Sjómansheimið í Føroyingahavnini varð flutt inn til Nordfar í 1956, og í 1959 varð sjómansheim bygt í Ravnsoynni.

Í bókini er yvirlit yvir allar útróðrarmenn og útróðrarbátar í Føroyingahavnini og Ravnsoynni tey slóðbrótandi árin frá 1949 til 1958.

Teir tóku land 4 er stívar 200 síður og prýdd við 150 myndum og kortum.

Jógvan Arge**299,-**